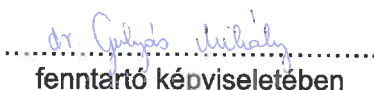

Sajószögedi Zöld Sziget Bölcsőde

3599 Sajószöged, Mátyás király út 10.

SZAKMAI PROGRAM

Érvényes: 2020. 09.01-2025. 08 31-ig

Készítette:	Árvai Éva
bölcsődevezető	
Jóváhagyta:31/2020. (VII.27.) Képviselő-testületi határozattal:	
 fenntartó képviselőként	
	
Hatályos: 2020.09.01-2025.08.31.	
A dokumentum jellege: Nyilvános	

Tartalom

A SZAKMAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	4
AZ INTÉZMÉNY ADATAI	5
1. BEVEZETÉS	6
2. BÖLCSŐDEI NEVELÉS	9
3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI	9
4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI	12
5. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI	14
6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI	22
7. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI	26
8. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST NYÚJTÓ INTÉZMÉNY, SZOLGÁLTATÓ KAPCSOLATRENDSZERE	28
9. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK	29
10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE	29
11. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK GONDOZÁSA	29
12. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS	30
13. DOKUMENTÁCIÓ	32
14. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE	34
15. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	35
16. ÉRDEKVÉDELEM	36
17. AZ ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM	37
18. Záradék:	38
19. Megismerési nyilatkozat	39

1. A SZAKMAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

ENSZ Emberi jogok nyilatkozata

1991. évi LXIV törvény ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól

1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1997. évi XXXI törvény: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 2017.

15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről

328/2011. (XII. 29.) Korm. Rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet - a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.

8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartása.

2011.évi CXCV. tv. A nemzeti köznevelésről

Módszertani levél:

A bölcsődei nevelés-, gondozás szakmai szabályai, 2012.,
368/2011. (XII. 31.) kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról,
A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai, módszertani levél (NRSZH, 2012.),
316/2012. (XI. 13.) kormányrendelet a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról,
9/2000. (VIII. 4.) SZCSM-rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról,

2. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve: Sajószöged Községi Önkormányzat

Intézmény neve: Sajószögedi Zöld Sziget Bölcsőde

Székhelye: 3599 Sajószöged, Mátyás király út 10.

Telefon: 06-49-313-890

Alapító okirat száma: 1a/2020

Működési engedély száma: BOC/01/01453-24/2020.

Érvényességi terület: Sajószöged község közigazgatási területe

Program érvényessége: 2020. szeptember 01- visszavonásig

Telephely: SAJÓSZÖGEDI ZÖLD SZIGET BÖLCSŐDE

A programért felelős neve: Árvai Éva bölcsődevezető

Címe: 3599 Sajószöged, Mátyás király út 10.

Telefon: 06-20-4820545

E-mail: zoldszigetbolcsi@gmail.com

Nyilvántartási szám: SO537677

Szakágazat száma, megnevezése: 889110 Bölcsődei ellátás

A bölcsődei férőhelyek száma: 24 fő

Kormányzati funkciók száma, megnevezése: 104031 Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

3. BEVEZETÉS

Sajószöged község lakosainak igényeihez igazodó, jó színvonalú napközbeni kisgyermek-ellátás biztosítása, bölcsődei kereteken belül; az alapellátás és szolgáltatások nyújtásával.

Szeretnénk megvalósítani Sajószöged Község új Bölcsődéjének 24 férőhelyén, olyan jó színvonalú napközbeni – bölcsődei - ellátást, mely a bölcsődei gondozás-nevelés országos alapelveinek, feladatainak, és a bölcsődei élet megszervezésének módszertanát figyelembe véve történik.

3.1. Célok:

a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődést

korszerű táplálkozás biztosítását, egészséges életmódra nevelést

szülők, családok segítése tanácsadással

a jó színvonalú ellátáshoz a megfelelő személyi, tárgyi feltételek, és a jó munkahelyi légkör biztosítása

az új feladatokra, elvárásokra a munkatársakat megfelelően felkészíteni; biztosítani a folyamatos képzést, továbbképzést, önképzést

sajátos nevelési igényű gyermekek integrált gondozása- nevelése

A napközbeni gyermekellátásra egyre nagyobb igény mutatkozik országszerte, különösen így van ez településünkön. A bölcsődés korú gyermeket nevelő családoknál sok esetben szükségessé válik az édesanya munkaerő-piaci re-integrációja is a családfenntartás érdekében, vagy a gyermek fejlődése során igényli a gyermekközösséget, az otthonon túli szocializációs színteret. Vannak, akik nehéz szociális helyzetük miatt igénylik a bölcsődei ellátást. Az okok sokrétűek, de az igény a bölcsődei ellátásra egyértelműen megmutatkozik községünkben. A bölcsőde létrehozásával azoknak a kisgyermekes szülőknek szeretnénk az igényeit kielégíteni, akik gyermekeiket bölcsődénkben kívánják elhelyezni, akiknek szükségük van arra, hogy napközben mások gondoskodjanak gyermekeikről, elsődlegesen a dolgozó, hivatásukat gyakorló szülők a GYES mellett munkát vállaló, gyermeküket egyedül nevelő, a tanuló szülők.

3.2. MISSZIÓS NYILATKOZATUNK:

Szeretetteljes, biztonságos, ugyan akkor családi légkör megteremtése, a bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők és a bölcsőde többi alkalmazottja együttes munkájának összehangolásával.

Fontosnak tartjuk, hogy őrizzük hagyományainkat, megemlékezzünk az éppen aktuális ünnepekről a szülők bevonásával. Szoros, bizalomra épülő napi kapcsolat kialakítására törekszünk a kisgyermekes családokkal.

A Zöld Sziget elnevezés takarja nevelési célunkat, melyben kiemelt figyelmet fordítunk a környezetvédelemre, a környezeti nevelésre. A program célja, környezettudatos szemlélet és magatartásformák megalapozása, ismeretnyújtás. A

minél korábban elkezdett környezeti neveléssel tudjuk elérni, hogy a környezettudatos gondolkodás és környezetünk védelme iránti igény készséggé, szokássá váljon és beépüljön a gyermekek személyiségébe.

Kiemelt szakmai célunk a környezettudatosságra nevelés, a környezetvédelem.

Bölcsőde intézményünk két csoportos, 24 gyermek befogadására alkalmas.

Bölcsődénk a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő - 20 hetes - 3 éves korú - gyermekek napközbeni ellátását szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény.

Ha a gyermek a 3. évét betöltötte a bölcsődei nevelési és gondozási év végéig maradhat a bölcsődében. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. 1997. évi XXXI. törvény 42/A. §

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. Szeretnénk megteremteni a feltételeket a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek gondozásával, esélyegyenlőségük növelése érdekében.

3.3. Tájékoztató:

Az ellátás igénybevételének módja:

Az intézményekben a fenntartó határozza meg a térítési díjak összegét, illetve a bölcsődei ellátás igénybevételének szabályairól rendelkezik.

A bölcsődei ellátást az alábbiak szerint lehet igénybe venni:

A bölcsődei ellátás keretében elsősorban Sajószögeden, az állandó lakóhellyel rendelkező gyermekek elhelyezéséről kell gondoskodni.

Mindazon családok igénybe vehetik a bölcsődét, akiknek szükségük van arra, hogy napközben gondoskodjanak gyermekeikről: a dolgozó, hivatásukat gyakorló, a GYES mellett munkát vállaló, a gyermeküket egyedül nevelő, a tanuló szülők.

A felvételi kérelmek elbírálásánál az 1997. évi XXXI. - gyermekvédelmi - törvény rendelkezéseit, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendeletet kell figyelembe venni.

A tájékoztatás módjai: Sajószöged honlapja, bölcsőde honlapja, szórólap, Saj(t)ószöged (helyi újság).

Ezen szabályozás szerint a gyermekek napközbeni ellátását különösen azoknak a gyermekeknek kell biztosítani:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége

- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel

- akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek

- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő; a háziorvos/házi gyermekorvos; a szakértői és rehabilitációs bizottság; a szociális, ill. családgondozó; a gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti

A bölcsődei ellátás igénybevételére irányuló kérelmet az intézményvezetőnél kell benyújtani. Az intézményvezető a kérelem benyújtása és elbírálása után írásban értesíti a szülőket a bölcsődei ellátás kezdetéről és a díjfizetés idejéről

Amennyiben az intézményvezető az igénybevételről dönt, úgy az ellátás megkezdésekor a kérelmezővel, illetve törvényes képviselővel megállapodást köt, mely a szakmai program részét képezi a mellékletben

A szolgáltatás igénybevételéért térítési díjat kell fizetni, melynek összegéről és a kedvezmények igénybevételének módjáról a szülő/törvényes képviselő a jelentkezéskor tájékoztatást kap.

A személyi térítési díjat - amit a szülő fizet – a fenntartó határozza meg a szerint, hogy a gyermek jogosult-e valamilyen kedvezményre

Ha a szülő, illetve törvényes képviselő a döntést vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a Fenntartóhoz fordulhat

Amennyiben a szülő, törvényes képviselő térítési díj vonatkozásában kedvezményt szeretne igénybe venni, jogosultságát az arra vonatkozó dokumentumokkal igazolnia kell

A térítési díjat a jogosult havonta utólag, a tárgyhónap 15. napjáig köteles az intézménynek megfizetni.

A jelentkezés folyamatos mindaddig, míg szabad bölcsődei férőhellyel rendelkezünk. Ezt követően a jelentkezőket előjegyzésbe vesszük, és megüresedés esetén értesítést küldünk.

Nem minden esetben vesszük figyelembe a jelentkezés sorrendjét, hiszen a 15/1998 NM rendelet értelmében, bizonyos családok előnyt élveznek. Ez különösen abban az esetben fontos, ha a gyermek életét, egészségét veszély fenyegeti. Ilyenkor mindent megteszünk annak érdekében, hogy mielőbb ellátást tudjunk biztosítani a rászorulóknak.

A bölcsőde egy gondozási egységen belül két csoportban működik, összesen 28 férőhellyel.

A bölcsőde energiatakarékos, környezetbarát, teljes egészében akadálymentesített megoldásokkal került megépítésre.

A gyermekek gondozása-nevelése a földszinten, 1 különálló egységben, 2 csoportban történik, mely egységhez kerti játékeszközökkel, homokozóval ellátott játszókert is tartozik. Csoportszobáink szép világosak, derűt és nyugalmat árasztanak. Az egységtől részben elkülönítetten került kialakításra a kiszolgáló egység, amelyben tálalókonyha is megtalálható.

4. BÖLCSŐDEI NEVELÉS

Új bölcsődénk a nevelési-gondozási programja összeállításában figyelembe vette:

„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja”, mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, a törvényi előírásokat, valamint igazodott a községben élő családok helyi igényeihez és a fenntartó elvárásaihoz.

Szakmai Alapprogram.

Az általános emberi, etikai alapelvek.

Az ENSZ "Egyezmény a gyermek jogairól" c. dokumentumban rögzítettek.

A 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltak.

A pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei.

A 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerése.

A bölcsődei gondozás-nevelés története alatt felhalmozódott értékek.

A bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata.

A legújabb kora-gyermekkori kutatások eredményeinek figyelembevételével határozza meg a bölcsődékben folyó gondozó-nevelő munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek az alapellátási csoportokra és a szolgáltatásokra is, a sajátosságaiknak megfelelő kiegészítésekkel. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a bölcsőde gondozó-nevelő munkájának minimum követelménye.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alap program a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

5. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

5.1. A család rendszerszerű megközelítése

A gyermekek változatos családi környezetből kerülnek hozzánk, ahol a család, több, mint a részek összessége. Minden családtag viselkedése, gondolkodása, személyisége befolyással van a gyermek viselkedésére, gondolkodására, személyiségére – formálja azt. A család működésének, hatásainak felismerése nagyban segíti a mi munkánkat, mert megérthetjük a szokások, normák, szabályok, értékek hátterét, és ennek megfelelően alakíthatjuk nevelési módszereinket, ill. kapcsolatrendszerünket.

5.2. A kora-gyermekkor intervenciós szemlélet befogadása

Magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A kisgyermeknevelő feladatai közé tartozik az esetleges fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Fontos számunkra, hogy minden gyermek számára egyéni szükségletéhez igazodó utat jelöljünk ki, figyeljünk a rizikófaktorokra, az átlagtól eltérő fejlődésmentet mutató gyermekek viselkedésére, a hangulati élet rendellenességei. A felismerést követően a szülővel tapintatos beszélgetést kezdeményezünk, majd egyetértés esetén közösen konzultálunk a pedagógiai szakszolgálattal. Az intervenciós szemlélet az eddigiektől eltérő gondolkodásmódot kíván meg a kisgyermeknevelőktől, amely véleményünk szerint nem tanulással, hanem tapasztalatcserével, mintanyújtással, saját élmény átélésével szerezhető meg.

5.3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, a bölcsődénk ennek tiszteletben tartásával, erősítésével, segítségével vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében. Fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

5.4. A gyermeki személyiség tiszteletének elve

Bölcsődei nevelésünk-gondozásunk érték közvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye / ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

5.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben. A gyermekkel foglalkozó felnőttek - a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával - a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik. A kisgyermeknevelő személyiségén keresztül hat a gyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával, kellő önismerettel és magas szintű társas készségekkel bíró szakemberekre van szükség, így fontos a szakmai továbbképzés.

5.6. Az állandóság, biztonság és stabilitás megteremtésének fontossága, a fokozatosság elve

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága ("saját" kisgyermeknevelő-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

5.7. A fokozatosság megvalósítása

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a jó szokások kialakulását. Az ismétlődés, tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában, növeli a gyermek biztonságérzetét. A fokozatosság elvének megvalósítása különösen fontos a bölcsődei beszoktatás, ill. az óvodába történő beillesztés során. Nagy gondot kell fordítanunk arra, hogy lépésről lépésre haladva, minden gyermek egyéni tűrő – és alkalmazkodóképességét figyelembe véve tervezzük az adaptációk menetét.

5.8. Az egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, etnikai stb. hovatartozását és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását, fejlődését, valamint segíti a saját és a más kultúrák, hagyományok megismerését és tiszteletben tartását. A gyermek fejlődéséhez alapvető a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

5.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az

önállóság iránti vágyat. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, próbálkozások bátorításával segíti a tanulást az egyes gondozási helyzetekben. A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A bölcsődei nevelés-gondozás egységének alapja a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az egyéni próbálkozások támogatására irányul.

5.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A fejlődés támogatása érdekében rendkívül fontos, hogy a kisgyermeknevelő folyamatosan, az adott szituációnak megfelelően – gondozás és játéktevékenységek során - ismeretet nyújtson a gyermekek számára, ill. a megszerzett ismereteket pontosítsa, megerősítse, újakkal bővítse, miközben fejleszti a gyermekek szabálytudatát és szokásainak kialakulását. Az előreláthatóság érdekében tervezze meg a napi tevékenységeket, tájékoztassa a gyermekeket a várható eseményekről, így ők szívesen segítenek és bevonhatókká válnak a cselekvésekbe. Ez a „rend” és a viselkedésekre adott pozitív visszajelzés megerősíti a gyermek biztonságtudatát és támogatja kompetenciakésztetését.

6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

6.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetenciák fejlesztésében. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

6.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az egészséges életmód kialakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. A gyermekeket erőteljes testi fejlődés jellemzi, így az a bölcsőde feladata, hogy ezt a fejlődést minél jobban elősegítse. A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi,

lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakokhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos, egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység, és pihenés feltételeit. Törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására. A prevenciós feladatok megvalósítása esetén speciális szakemberek is bevonhatók. Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrektív lehetőséget hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba.

6.3. Harmonikus életvitel – lelki egészségvédelem

A gyermeknek szüksége van arra, hogy mindig feltétel nélkül szeressék. A nap minden pillanatában kell, hogy érezze az őt körülvevő környezet megnyugtató kellemes közvetlenségét.

Feladatunk:

az érzelmi biztonság megteremtése, tettekben megnyilvánuló valódi szeretetkapcsolat megélése. (szemkontaktus, testi érintés, megerősítő dicsérő szavak, a gyermekre irányuló figyelem) útján.

Szabad, derűs kellemes légkör megteremtése, a színek, fények, illatok, kelmék, az ének-zene varázslatos hatásaival.

A jóra, szépre való törekvéssel, a rugalmas napirenddel, az aktív és passzív időtöltés megfelelő arányának biztosításával, a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével biztosítjuk az egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyagot.

Segítjük a szülőket a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

6.4. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, így elengedhetetlen, hogy a gyermeket érzelmi biztonság, derűs környezet és szeretetteljes légkör vegye körül. Az együttlét helyzetei az érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Fontos, hogy a gyermeket bölcsődei csoportba kerüléskor kellemes hatások érijék. A kisgyermeknevelő, dajka és a gyermekek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolatot szeretnének kialakítani. A kisgyermeknevelő feladata a

kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Figyelembe kívánjuk venni az egyéni szükségleteket, hogy az én - tudat egészségesen fejlődjön. A gyermekek társas kapcsolatban megtanulják az együttélés szabályait. Segítünk, hogy a mások iránti nyitottság, empátia és tolerancia tovább fejlődhessen. Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére.

6.5. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Ebben az életkorban a gyermek legfontosabb tevékenysége a játék, így minden értelmi nevelés a játékba ágyazottan jelenik meg. A játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségének megteremtése a kisgyerekeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. Támogatjuk a gyermekek önállóságát, aktivitását és kreativitását. A gyermekek tevékenységét támogató, bátorító figyelemmel követjük. Közös tevékenységeink során élményeket, viselkedési - és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk

7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

7.1. Gondozás:

A kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. Bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek a kezdetektől aktívan részt vehessen a gondozási helyzetekben, szabadon próbálkozhasson, érezve a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

A gondozás jelentősen befolyásolja a szokások kialakítását és az önállósodást.

A gondozási műveletek (öltözködés, pelenkacsere, WC használat, kézmosás, étkezés) alatt a gyermekek fizikális szükségleteit elégítjük ki elsősorban. Ezekben a helyzetekben a gyermeknek kellő időt és lehetőséget biztosítunk a próbálkozásra, támogató megerősítő magatartással, dicsérettel támogatjuk próbálkozásait, célunk, hogy a gyermek aktív közreműködője legyen a műveleteknek. A felnőttel való kommunikáció

érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

7.2. Gondozási műveletek- a gondozás szervezése:

Pelenkázás, bili, WC használat

A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. Az első olyan elhatározás, amely során kényelmetlenséget vállal annak érdekében, hogy a felnőttek rendjébe beilleszkedjék.

Az elhatározás alapja, hogy olyan akar lenni, mint a felnőttek. Az ehhez szükséges elhatározásra kb. 2 éves kora körül érik meg, és mindenféle előzetes szoktatás nélkül, 2 – 3 éves kora között – vagy egyik napról a másikra, esetleg néhány heti próbálkozás után – szobatiszta lesz. Fontos, hogy ebben is kezdettől fogva támogassuk, együttműködünk vele.

Bölcsődénkben vegyes csoportok vannak, minden csoportban van pelenkás és szobatiszta gyermek.

A napi pelenkázások üteme rendszeresen történik, (illetve szükség szerint) a napirend része.

A 2 éves gyermeknek is felkínáljuk a bilit, a kisgyermek eldöntheti, hogy rá akar-e ülni, vagy sem. A nagyobb gyermekek választhatnak a WC vagy a bili között.

A pelenkázáshoz szükséges dolgokat (popsi törölő, kenőcs) a szülő biztosítja a gyermekeik számára.

A szobatisztaságra szoktatásnál nagy felelőssége van a kisgyermeknevelőnek azzal, hogy ne sűrgesse a gyermeket sem a próbálkozásban, sem az eredményben. Tapintatos mozdulataival és magatartásával, dicsérő, elismerő szavaival ösztönözheti a gyermeket a siker elérésében.

Tisztálkodás:

Minden gondozási művelet kapcsán arra törekszünk, hogy az a gyermeknek kellemes élmény legyen.

Segítségére vagyunk abban, hogy a tisztálkodással és fürdetéssel kapcsolatban elsajátítsa azokat a készségeket, melyeket hároméves korra általában el lehet várni. Abban is segítenünk kell, hogy a tisztálkodással kapcsolatban egyre több szót, kifejezést sajátítson el, használjon fel helyesen.

A kéz-arcmosás minden étkezés előtt és után, illetve szükség szerint történik. A WC használat, illetve pelenkázás is a gyermek igényei szerint valósul meg. Ezekben a helyzetekben a közösség nagy segítséget nyújt, hiszen a kisebbek látják, a nagyobbak – akikkel hasonlítani szeretnének - hogyan mosnak kezet, hogyan ülnek a WC-re és ez ösztönzi a tevékenységüket.

Higiénés szabályok betartása, takarítás:

- o főétkezések előtti kézmosás,
- o papír zsebkendő, papírszalvéta használata,
- o fürdőszobai gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pólyázó asztal, bili, WC, kézi fertőtlenítése,
- o a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- o 2 hetente, ill. szükség esetén, soron kívül játékmosás, fertőtlenítés, napi, heti, ill. szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- o havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- o a takarítás úgy szervezendő, hogy az a gyermekeket ne zavarja, csak azokat a helyiségeket lehet nyitvatartási idő alatt takarítani, ahol gyermekek nem tartózkodnak. A takarító eszközöket használat után ki kell mosni és tisztán, a tisztítószerrel együtt kell elhelyezni, az erre kijelölt, zárt helyen, ahol a gyermekek nem férhetnek hozzá. A tisztító- és fertőtlenítőszerket a mindenkori közegészségügyi előírásoknak megfelelően kell alkalmazni.
- o szennyes ruha/pelenka kezelése, mosása: A szennyes pelenkát minden esetben fertőzőttnak kell tekinteni, zárt edényben kell elvinni a mosóhelységbe. Fektetőre vagy a földre helyezni nem lehet. Minden gyermek tisztázása után fertőtleníteni kell a fektetőt. A fertőtlenítő oldatot a fektető mellett kell elhelyezni és előírás szerint cserélni. A gyermekek ruháit, ágyneműit, törölközőit, asztalterítőit és a köpenyeket közepesen szennyezettnek kell tekinteni, ennek megfelelő mosástechnikát kell alkalmazni. A kimosott textíliát szennyeződés és fertőződés mentes körülmények között kell tárolni.
- o A konyha és az élelmiszerraktár valamennyi ablakát szúnyoghálósval kell ellátni.
- o Dohányozni a bölcsőde egész területén tilos!
- o Hetente, ill. szükség esetén. soron kívüli ágyneműcsere, heti, ill. soron kívüli törölköző csere.
- o A törölközők elhelyezése úgy történjen, hogy azok egymással ne érintkezzenek.
- o Ugyanilyen módon kell megkülönböztetni a gyermekek fésűit.

Prevenció:

- o vitaminellátás:
 - naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása
- o gyermekfogászat:
 - cukor fogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása, kínálással a vízfogyasztás ösztönzése, növelése, levegőzés.

2 éves kor: szájöblítés

2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás,

3 éves kor körül: gyermekfogkrémmel végzett fogmosás, példaadással.

Étkeztetés

Az étkezési sorrend fontos szerepet játszik abban, hogy a gondozás, az étkezés időpontjai minden nap közel azonos időpontban kerülnek egy- egy gyermeknél sorra. A kialakított étkezési sorrendnek köszönhetően nagyon hamar kialakul a gyermekeknél, pont arra az időpontra lesznek éhesek, mikor ők következnek az evésnél. Egészen addig, amíg ez a kialakult időpont elérkezik nyugodtan, elmélyülten tevékenykedhet.

A bölcsődei ételmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- o mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- o a higiénés követelményeknek megfelelő,
- o élvezhető legyen.

Új ételek, receptek kipróbálása, mely alkalmazkodik a gyermek egészséges életmódra nevelési programunkhoz.

Intézményünkben a korszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak.

Pihenés és alvás biztosítása

Ugyanígy az alvás ideje is hamar kialakul. Az egyéni alvásritmust figyelembe vesszük. A gyermek, ha egyéni alvásszükségeinek megfelelő ideig alszik, a megfelelő ritmusban- könnyen alszik el, nyugodtan, magától, vidáman ébred. A feladatunk a nyugodt alvás körülményeinek megteremtése.

Tanulás:

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődénkben nincs helye. A bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánpótlás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. Minden gyermek egy önálló

egyéniesség így a tanulási folyamatok is minden kisgyermeknél egyéni ütemben zajlanak. A kisgyermeknevelőnek, ezeket a folyamatokat a gyermek egyéni, saját ütemében kell segítenie. A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Beszédfejlődést segíthetjük a csoportjainkban megtalálható mozgás és egyensúlyfejlesztő eszközökkel.

A sikert dicsérettel jutalmazzuk. A tanulás az érzékszerveken át szerzett információkból kiindulva a feltételes reflexláncok sokaságán keresztül valósul meg. A tanulásban sok-sok gyakorlásra keresztül érhetnek el a gyerekek sikereket.

A kisgyermekkorban tanulás színterei:

- o természetes élethelyzetek,
- o gondozás és a játék,
- o felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.

A tanulás formái:

- o utánzás,
- o spontán játékos tapasztalatszerzés,
- o kisgyermeknevelő–gyermek interakcióiból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

Játék:

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermek számára minden tevékenység játék, amelyben ki tudja fejezni érzelmeit, el tudja mondani mi bántja. Játékában megjelennek a felnőttől elcsúszott viselkedési minták. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a gyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A bölcsődés korú gyermekek játékára az egymás mellett játszás a jellemző majd a bölcsődés kor végére megjelenik az együtt játszás öröme is.

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Mozgásuk fejlődésével egyre jobban kitárul számukra a világ, a megismerési folyamatok felgyorsulnak. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában, ez azonban nem jelenti azt, hogy a szobában nem kell biztosítani a nagymozgás lehetőségét. Minél változatosabb mozgásra van lehetőségük a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a gyermekek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására. A nagymozgások fejlődésével egy ütemben zajlik a finom motorikus mozgások beindulása is. Ezek fejlesztése legalább annyira fontos, mint a nagymozgásoké. Feladatunk a gyermekek vele született mozgásigényének kielégítése, a mozgásfejlődés elősegítése. Reményeink szerint a gyermekkorban megszerettetett mozgás öröme egy életen át, elkíséri az embert.

Mondóka, ének

A bölcsődei ellátásunk sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését. Mindazonáltal, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek

lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. Bölcsődénkben a gyermekek ismerkedhetnek életkoruknak megfelelő hangszerekkel – dob, cintányér, háromszög stb. A kisgyermeknevelők furulya hangjával ismertetik meg a gyermekeket.

Vers, mese:

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. Nagyon szeretik azokat a meséket, amelyek az általuk ismert dolgokról, eseményekről szólnak. Mesélés alkalmával újra élhetik a velük megtörtént élményeket, eseményeket. A bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A bölcsődés korú gyermekek számára a gyakori ismétlés a rövid néhány soros versek és mondókák nyújtanak sikerélményt. A helyzetek alakítását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek:

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelőink feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelőink segítik az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődénkben: gyöngyfüzés, nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. Nagyon szeretik a gyermekek a közös rajzolás élményét is, amikor kiterített akár 2-3 méteres papírra mindenki rajzolhat. Ezeket a kisgyermeknevelők külön tervezik, és készítik elő.

Egyéb tevékenységek:

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a

környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, közös virágültetés, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi mézeskalács szaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

Évszakokra bontva tervezzük meg programunkat:

o TAVASZ:

Az ébredő természet köszöntése: ismerkedés a tavaszi virágokkal, rügyező fákkal. tavaszi hangulat megjelenése a dekorációkban, a kreatív játékokban – festés, gyurmázás, ragasztás stb. Évszakoknak megfelelő mondókák, dalok, mesék, versek megismertetése. • Virágok a csoportban. Gyümölcsök, zöldségek a csoportban.

Húsvéti készülődés, tojásfestés, papírlapon tojásfestés, ragasztás stb. a gyermekekkel. Mese, mondóka, vers. Alkalomhoz illő díszítés. Ünnepvárás.

Anyák napi készülődés. Ajándék készítése a gyermekekkel, virágok festése, ragasztása, gyurma száraz virággal, termésekkel történő díszítése. Vers, mondóka, ének.

o NYÁR:

Gyermeknapi családi délutánra készülődés. Díszítés. Ajándékkészítés a gyermekeknek. • Mese, mondóka, ének kapcsolódása. Zöldség, gyümölcsök a csoportban.

Óvodalátogatás.

Nyári játék a kertben reggel, délelőtt délután. Pancsolás.

o ŐSZ:

Ismerkedés a természettel, környezettel, az őszi gyümölcsökkel. Játék az őszi termésekkel,

Falevélgyűjtés, ujjfestés, falevélpréselés, levélfestés az őszi színekkel.

Só-liszt gyurmadíszítés termésekkel. Vers, mondóka, ének, mese. Őszi hangulat megjelenítése a dekorációban, felhasználva a gyermekek alkotásait. Gyümölcsök a csoportban.

o TÉL:

Várjuk a Mikulást, dekoráció készítése az alkalomnak megfelelően, gyermek mikulás ruhák készítése, téli versek, mondókák dalok, ünnepvárás.

Festés ujjal, ecsettel Mikulás zsákja, csizmája kifestése közösen a gyermekekkel nagy és kisméretű papíron.

Adventi készülődés, díszítés a szülők, nagyszülők bevonásával ünnepvárás.

Díszek készítése, mézeskalácssütés. Ének, vers, mese, mondóka, zene alkalomhoz illően.

Játék a téli, havas kertben, ismerkedés a hóval, hóember, hógolyókészítés stb.

Hópelyhek festése parafa dugóval stb. Dekoráció készítése.

Madarak etetése. Madáretető készítése.

Készülődés a farsangra, papírhajtogatás, álarc-festés, ragasztás stb. dekorációkészítés.

Délelőtti farsangi mulatság. Gyümölcsök, zöldségek a csoportban

o **ÜNNEPEINK:**

Születésnapok – egyéni megemlékezés, apró ajándék

Egyéb ünnepek - eseménynaptár szerint

8. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő” - rendszer:

A kisgyermeknevelőink a bölcsődei nevelésünk szakembere, akik személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát jelentenek a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő” - rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott.

(2 év felett max. 14 fő/csoport; 2 évesnél kisebb korú gyermekek esetén maximum 12 fő/csoport, indokolt esetben még kevesebb). A magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, hiszen nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

- o Egy kisgyermeknevelő maximum 6-7 "saját" gyermeket láthat el.
- o Ha sérült gyermeket egészséges bölcsődei csoportban, (integráltan) helyezünk el, ellátása két egészséges gyermek gondozásához szükséges személyi feltételek biztosításával oldható meg.
- o A gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járjon.
- o Nálunk ezek a szabályok alapérvényűek. Ettől eltérni csak nagyon indokolt esetben (pl. olyan gyermek jelentkezik, akinek a felvétele azonnal szükséges) lehetséges.

Személyi feltételek

A személyi feltételek kialakításánál figyelembe vettük a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1.sz. mellékletében foglalt „A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normái” -t.

Ez alapján intézményünkben az alábbi munkakörök kerültek kialakításra:

- o 24 férőhelyes Bölcsőde:
 - 1 fő bölcsődevezető
 - 4 fő kisgyermeknevelő
 - 2 fő technikai dolgozó/bölcsődei dajka
 - 1 fő bölcsődeorvos – szerződéssel

Tárgyi feltételek

Bölcsődénk Sajószöged kisforgalmú utcájában, nyugodt, csendes környezetben helyezkedik el.

Könnyen megközelíthető, a szülők számára megfelelő számú parkoló, kerékpártároló áll rendelkezésre. Közvetlen átjárás biztosított az óvodába.

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés

megvalósítását szolgálja. Intézményünkben, az esztétikus, szép, korszerű épületben kialakított helységek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókert kialakításával megteremti a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit.

Az épületben 1 gondozási egységben, 2 csoportszoba van kialakítva – az előírt nagyságú alapterülettel-, melyek mindkét szobából megközelíthető, tágas fürdő hellyel vannak egybekötve, ahol a gyerek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök a gyerek méretéhez és fejlettségéhez mérten kerültek kialakításra.

Ezekhez kapcsolódik a szekrényekkel, kispaddal, pelenkázóval, kézmosóval ellátott, közös átadóhelység. A játszókert az épületen kívül a főbejáratától vagy a csoportszobákból megközelíthető, kapuval elzártan került kialakításra. Intézményünk, csoportszobáink belső terének kialakítása, színvilága gyermekközpontúságot tükröző. A gyermekek altatása gyermekfektetőkön történik.

Ezen túlmenően az épületen belül rendelkezésre állnak azok a kiszolgáló egységek, amelyek a személyzet szükségleteit, illetve szakmai felkészültségét szolgálják ki.

A konyha, a fürdőszoba, a terasz, az átadó bútorzata, felszereltsége a gyermekek életkori sajátosságainak megfelel, kialakításuk modern, praktikus, balesetmentes; mozgáskorlátozott személyek és fogyatékkal élők is használni tudják. Az épület teljesen akadálymentesített, megfelel az infokommunikációs feltételeknek.

A bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 11. melléklete tartalmazza, mely hatályos 2017. 01.01-től.

A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a játszókert, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés szempontjából. Ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítottunk. A játszókert kötelező eleme a homokozó. A homok kezelése: naponkénti átlapátolás, locsolás, évenkénti csere vagy fertőtlenítés. A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról). A gyermekszoba bútorzata, berendezése – felszerelése megfelelő. Játszósarok, benne pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak.

A játékkészlet kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembevételével történik:

o Egészségügyi szempontok:

Könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen.

Balesetet ne okozzon.

Ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, éles sarkai ne legyenek, ne lógjon hosszú zsinóron, ne legyen túl nehéz.

Csecsemő és tipegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen!

o Pedagógiai szempontok:

Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.).

A játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését.

Több fajta lehetőségre lehessen felhasználni.

Legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok.

Játékválasztásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).

Kivitelezése igényes legyen.

A fokozott igénybevételnek megfeleljen.

Elhelyezés:

- o Nyitott játékponton. állandó helyen, gyermekek számára elérhető magasságban.
- o Tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban).
- o Kisgyermeknevelő által elérhető ponton (felügyeletet igénylő játékok).
- o Az alapjátékok minden korcsoport számára megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak.
- o A bölcsőde kiszolgáló helységei (konyha, raktárak, előkészítők, mosószárító stb.) is a funkciójuknak megfelelően kialakítottak, berendezésük megfelelő.

Napirend:

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos

gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy biztosítjuk, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” - rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A kisgyermeknevelők munkarendje a gyerekek napirendje alapján készül el

A gyerekek spontán érdeklődése alapján történő tevékenységek a napirend során: játék, mese-vers, rajz, festés-mintázás, ének-zene, énekes játékok, környezet megismerése, testmozgás, mozgásfejlesztés.

9. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

Fontos, hogy a családok bármikor fordulhatnak a bölcsőde vezetőjéhez, kisgyermeknevelőihez és a bölcsőde orvosához is, ha kérdésük van, esetleg elbizonytalanodnak, vagy csak megerősítésre van szükségük. Tapasztalatom szerint nagyon sok információ jut el a szülőkhöz a különböző médiaforrásokon és a játszótéren. Ezek azonban sokszor ellentmondásosak és túl sok is. Megzavarja a szülőket és nehéz kiválasztani a számukra legkedvezőbb utat. Ilyenkor a bölcsődei szakember nagy segítséget tud nyújtani a családoknak a szakmai tudásával és gyakorlati tapasztalatával.

A családlátogatás:

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti

idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek. A családlátogatás mindig előre egyeztetett időpontban történik, és soha nem lehet teher vagy zavaró a családoknak.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás:

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Napi kapcsolattartás:

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés:

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések:

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet:

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák:

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

10. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST NYÚJTÓ INTÉZMÉNY, SZOLGÁLTATÓ KAPCSOLATRENDSZERE

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjesztését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti együttműködése.

Intézményen belül:

Mivel új a közösség, nagy gondot fordítunk arra, hogy a munkatársak között segítsük a személyes kapcsolódás elmélyülését, minél jobban megismerjék egymás munkáját és összehangolják azt a jó ellátás érdekében.

Intézményen kívül:

A bölcsőde - egymás kompetenciahatárainak kölcsönös tiszteletben tartásával együttműködik mindazokkal a jelzőrendszeri tagokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek. Jó kapcsolatot építettünk ki a helyi társintézményekkel, a jelzőrendszer tagjaival, civil szervezetekkel. (helyi óvoda, környező bölcsődék, korai fejlesztő központ, regionális találkozókra való részvétel stb.)

Kapcsolattartás a Bölcsődei Módszertani Szervezettel, valamint a megyei módszertani tanácsadóval.

11. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

A bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként tanácsadással segíti a családokat.

Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások biztosítása

Időszakos gyermekfelügyelet

Az időszakos gyermekfelügyelet lehetőséget nyújt arra, hogy intézményi felvétel nélkül -a szülők igényeinek megfelelően- a gyermekek néhány órát töltsenek a bölcsődében. A kisgyermek beszoktatása az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan, a szülővel történik. Működési célunk, hogy az intézményi szolgáltatást igénybe vevő szülők számára lehetővé tegyük, hogy gyermekük felügyeletét megoldva munkát vállalhassanak, vagy olyan képzésen vegyenek részt, amely elősegíti elhelyezkedésüket.

A bölcsődében történő gondozás előnyei:

- kis csoportlétszám , mely lehetővé teszi az egyénre szabott foglalkozást
- a fertőzőes megbetegedések ritkábbak, mint a nagyobb létszámú gyermekközösségekben
- a különleges bánásmódot igénylő gyermek szükségletei jobban kielégíthetők
- a családi körülmények megkönnyítik a kisgyermek számára a szülőtől való elszakadást.

12. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése:

A családi nevelés és a bölcsődei nevelési – gondozási folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődés kor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet:

Ruhadarabjaikat megnevezik, kis segítséggel le- és felveszik.

Segítséggel kezet mosnak, szobatiszták.

Önállóan étkeznek.

Ismerik testrészeiket, megnevezik azokat.

Biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, guggolnak, ugrálnak, tornáznak.

Finom mozgásaik folyamatosan fejlődnek, képesek apróbb játékokkal játszani.

Próbálkoznak a ceruza fogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak.

Beszédfejlődésük eltérő szinten van, de képesek kommunikálni a felnőttekkel és társaikkal.

Ismerik a legfontosabb megszólítási szabályokat, köszönnek, helyesen alkalmazzák a kérem, – köszönöm kifejezéseket.

Rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek.

Rövid mesét végig hallgatnak.

Ismerik a nevüket.

Könyvnézegetés közben felismerik a látottakat.

Játéktevékenységekben képesek együttműködésre társaikkal és a felnőttekkel.

Megjelenik az aktív társas viselkedés első formája, az összedolgozás.

Az összedolgozás során kialakulhat a munkamegosztás, így lehetőségük lesz kisebb szerepjátékok eljátszására. Ez jó alap az óvodai szerepjátékok kibontakozásához.

13. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK GONDOZÁSA

Megfelelő személyi és tárgyi feltételek megteremtése esetén bölcsődénkbe felvételt nyerhetnek mindazon 0-6 éves korú gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékkal élnek, vagy fejlődésükben, oly mértékben visszamaradtak, hogy emiatt speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek, és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét. Azok a gyermekek tekinthetők SNI-nek, akik BNO kóddal rendelkeznek. Kizárólag integrált elhelyezést biztosítunk. Az esetlegesen felmerülő egészségügyi feladatokat a bölcsődeorvos instrukciói alapján végezzük.

Különös figyelmet kell fordítanunk a sajátos nevelési igényű gyermek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más szakemberek bevonásával is.

Bölcsődénkben csak olyan SNI-s gyermek gondozható, aki nem ön- és közveszélyes, és akinek ellátását a bölcsőde feltételeivel biztosítani tudja.

A gyermek felvételét követő 3 hónap múlva, vagy felmerülő negatív változás esetén eseti team ül össze és döntenek a gyermek további ellátásának folytatásáról.

A team tagjai: intézményvezető, kisgyermeknevelő, a bölcsődeorvos, a védőnő, esetlegesen a fejlesztőpedagógus, pszichológus és a gyermekjóléti szolgálat. A folyamatról és a fejleményekről a szülőt tájékoztatjuk és bevonjuk.

Egy bölcsődei csoportban 1 fő SNI gyermek ellátása esetén legfeljebb 11 gyermek, 2 fő SNI gyermek ellátása esetén 10 gyermek nevelhető, gondozható.

Ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, a gyermekek ellátására vonatkozó csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető.

14. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS

A bölcsődei nevelés, gondozás minőségének nevezzük:

- o a nevelő, gondozó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot a jól felszerelt intézményben;
- o a bölcsődék működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzést (Alapprogram, az intézmény Szakmai Programja, A bölcsődei nevelés, gondozás minimumfeltételei és a

- szakmai munka részletes szempontjai, SZMSZ, belső szabályzatok, Módszertani levelek),
- o az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációját,
 - o a szülők elvárásainak megismerését, kompetenciájuk biztosítását, új együttműködési formák keresését.

Képzés

A magas színvonalú szakmai munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképezik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért fontos feladatuknak tartjuk, hogy megfelelő képzettséggel rendelkező szakembereket alkalmazzunk, akik ismereteit belső továbbképzések szervezésével és az önképzés támogatásával segítjük.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét, a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.

Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie a 4 éves képzési ciklus alatt, felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 pontot.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik.

Mivel csecsemő és kisgyermekkorban a fejlődés üteme a leggyorsabb, így kiemelkedő jelentőségű a tudatosan felkészült, a társadalmi – gazdasági változások elvárásainak megfelelő, a szociális érzékenységgel rendelkező családok támogatásában segítő bölcsődei szakember. Ezért a továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének és a legújabb, legkorszerűbb ismeretek figyelembevételével szervezzük meg a képzéseket.

2016. január 1-től a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló, 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet hatálya kiterjed a bölcsődében foglalkoztatott, felsőfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelőkre is.

A pedagógus életpálya kiterjesztése a kora gyermekkori intervenciós csomag része. A bölcsődei pedagógus munkakörök az egyes gyermekvédelmi és köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 418/2015. (XII.23.) Kormányrendelettel kerültek be a 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 2/a számú mellékletébe. Ezen jogszabály rendelkezik a minősítési eljárási kötelezettségről is.

Önképzés

Munkájukra igényes kisgyermeknevelőink a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezik magukat. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, Internet használatának lehetőségét. Lehetőség van: szakmai napokon, konferenciákon, tapasztalatcseréken való részvételle.

Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végzők jogainak védelme

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogait, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A kisgyermeknevelő jogai:

- o munkájával kapcsolatban megilleti az a jog, hogy hozzájusson a szükséges információkhoz,
- o megilleti az a jog, hogy személyét megbecsüljék – amennyiben a tevékenysége megfelelő színvonalú- kisgyermeknevelői tevékenységét elismerjék,
- o a kisgyermeknevelő munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,
- o munkája során a gyermekek érdekeit tartja elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait,
- o Jogvédelemre a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetéhez és a Magyar Bölcsődék Egyesületéhez, ill. munkaügyi döntőbíráshoz fordulhat.

Szülői/gyermeki Jogok védelme, érdekvédelem

Az 1997.évi Gyvt. 35§-a meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviselői fórum megalakításának és működésének - jogszabályban meghatározottak szerint kialakított - szabályait. Ennek szabályozását (szülői jogok és kötelességek, magatartási szabályok, szülői érdekképviselői fórum működtetése) a szakmai program mellékletét képező házirendben rögzítettük.

15. DOKUMENTÁCIÓ

Bölcsődénk a 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet által meghatározott, a gyermek fejlődésének nyomon követésére, szolgáló, és a bölcsőde működéséhez szükséges

dokumentációkat vezeti. Elkülönítjük a bölcsődevezető, a kisgyermeknevelő és a bölcsődeorvos által készítendő nyilvántartásokat.

A dokumentációnk vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség (objektivitás), az érvényesség (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség, illetve a folyamatosság. A gyermekekről vezetett dokumentációkhoz kérjük a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek megmutatjuk.

A dokumentációnk vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebb menőkig figyelembe vesszük.

A dokumentációk kezelését az intézményi iratkezelési szabályzat tartalmazza. A szervezeti felépítéstől függően a feladatok átcsoportosíthatóak.

Bölcsődevezető által vezetett dokumentáció:

- o dolgozók egészségügyi könyve,
- o felvételi könyv (SZ.NY.3354-10 r.m.sz.ny.),
- o Gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás (33762-1 C.SZ.NY. 3354-1 r.sz.) Csoportonként kell vezetni, életkori bontásban. A gyermekek jelen és távollétét tartja nyilván, ebből készül a havi bölcsődei jelentés,
- o TAJ alapú nyilvántartás – TEVADMIN,
- o bölcsődei kimutatás 20..... évről,
- o fertőző betegségekről történő kimutatás,
- o munkaköri leírások,
- o költségvetés (gazdasági ügyintézővel),
- o heti étrend (bölcsődeorvossal, dietetikussal),
- o dolgozók szabadságának nyilvántartása,
- o dolgozók jelenléti kimutatása,
- o személyügyi anyagok vezetése.

Kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

- o csoportnapló naponta,
- o napi jelenléti kimutatás (33762-1 C.SZ.NY. 3354-1 r.sz.),
- o bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap, fejlődési lappal együtt (C.3354-6/a.r.sz.ny.r.) 1 év alatt havonta, 1-3 évig negyedévente, oltások követése,

- o fejlődési napló vezetése, segítséget jelent a kidolgozott szempontrendszer.

A gyermek fejlődéséről vezetett alapos, részletes összefoglalót nagyon fontos munkának tekintjük. Ez egy olyan dokumentum, ami később is használható.

Ezek:

- o üzenő füzet (esetenként),
- o feljegyzés a szülővel történő célzott beszélgetésről,
- o megfigyelések dokumentálása,
- o 2021 -es nevelési évtől a Magyar Bölcsődék Egyesületének honlapján megjelent új dokumentáció bevezetése.

Bölcsődeorvos által vezetett dokumentáció:

- o gyermek-egészségügyi törzslap (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve),
- o jelentés a 6 év alatti gyermekről,
- o az élelmezés ellenőrzése, mind szakszerűség, mind higiéné szempontjából.

16. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

A hatékony működés nyomon követése érdekében havonta munkaértekezletet tartunk, értékeljük saját tevékenységünket. A vezető rendszeresen ellenőrzi a gondozás-nevelési munkát. A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

Feladatok:

A bölcsőde működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (alapprogram, az intézmény szakmai programja, a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai szabályai, SZMSZ, belső szabályzatok).

- o Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja
- o A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése
- o A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése
- o A dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben: értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása
- o A bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell, az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban észrevételt tenni. A

szülői elégedettséget évente szülői elégedettségi kérdőív formájában mérjük.

Külső ellenőrzés

A bölcsődei ellátásban az elégedettség mérése a szülők, a fenntartó, a jelzőrendszeri tagok, a szakmai felügyeleti szervek megállapításai alapján történhet.

Az összegyűjtött adatokat, információkat elemezzük, és értékeljük. Az ellenőrzés megállapításainak ismeretében, az esetleges hibák kijavítása és a szükséges korrekciók elvégzése a bölcsődevezető alapvető feladata.

Szakmai programunk megvalósításában arra törekszünk, hogy a bölcsődei alapelvek érvényesülése mellett kibontakozhasson egy olyan helyi sajátosságokkal rendelkező bölcsődei gyakorlat, mely az életkori sajátosságokat figyelembe véve biztosítja a gyermekek sokoldalú fejlődését. Célunk, hogy a bölcsőde, mint intézmény meg tudja őrizni a korosztálynak megfelelő elvi és módszertani sajátosságokat, gyermekközpontú szemléletét, a mértékletességet.

Az ellenőrzés kiterjed:

- o a dokumentumok ellenőrzésére,
- o a gyakorlati munka ellenőrzésére.

A bölcsődei munka értékelése nevelési értekezletek keretében történik. A nevelői értekezlet az értékelésen kívül lehetőséget, ösztönzést kell, hogy adjon a megújulásra, továbbképzésekre, a program magasabb szintű végrehajtására.

17. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A kisgyermeknevelő jogai:

- o munkájával kapcsolatban megilleti az a jog, hogy hozzájusson a szükséges információkhoz,
- o megilleti az a jog, hogy személyét megbecsüljék – amennyiben a tevékenysége megfelelő színvonalú- kisgyermeknevelői tevékenységét elismerjék,

- o a kisgyermeknevelő munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,
- o munkája során a gyermekek érdekeit tartja elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait.
- o Jogvédelemre a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetéhez és a Magyar Bölcsődék Egyesületéhez, ill. munkaügyi döntőbírószághoz fordulhat.

A dolgozók magánéletének védelme a személyes adataik kezelésében mérvadó. A család, és a házasság intézményének védelme az alkalmazotti közösség munkaszervezése során figyelembe veendő tényező. Különös védelem illeti meg a várandós anyát, a kisgyermeket nevelő anyát a munkahelyen. A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermek érdekeit. Az intézményben nem állhat alkalmazásban olyan személy, akivel szemben a Gyermekek védelméről, és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény kizáró tényezője áll fenn. Az intézmény vezetője gondoskodik az intézményen belül az emberi és állampolgári jogok érvényesüléséről, az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő, humanizált környezet kialakításáról és működtetéséről.

Szülői/gyermeki Jogok védelme, érdekvédelem

Az 1997 évi Gyvt.35§-a meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviselői fórum megalakításának és működésének - jogszabályban meghatározottak szerint kialakított - szabályait. Ennek szabályozását (szülői jogok és köteleességek, magatartási szabályok, szülői érdekképviselői fórum működtetése) a szakmai program mellékletét képező házirendben rögzítettük.

18. ÉRDEKVÉDELEM

A szülő joga, hogy

- o megválassza az intézményt, amelyre gyermeke gondozását, nevelését bízza,
- o megismerje a gyermekcsoport életét,
- o megismerje a gondozási - nevelési elveket,
- o a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt, tegyen javaslatot,
- o megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy

- o a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, intézményekkel együttműködjön.
- o betartsa az intézmény Házirendjét.

A gyermek joga, hogy:

- o segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- o sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- o a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- o emberi méltóságát tiszteletben tartás, a bántalmazással
- o fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal,
- o az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- o a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

19. AZ ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM

Az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekvédelme.

Az érdekképviselői fórum feladata:

- o Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- o Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
- o Intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.
- o Véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben az intézmény vezetőjének.
- o Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, valamint az abból származó bevételek felhasználásáról.
- o Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Az érdekképviselői fórum szavazati jogú választott tagjai:

- o Az intézményt fenntartó képviselői.
- o Az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői.
- o Az intézmény dolgozóinak képviselői.

Az érdekképviselői fórum elnöke:

- o - Az érdekképviselői fórum elnökét a választott tagok maguk közül választják.
- o - Az elnök a napirend megjelölésével hívja össze és vezeti az üléseket, gondoskodik az érintett személyek értesítéséről.

- A fórum ülése:

- Kötelező összehívni az ülést, ha az ellátásban részesülő vagy törvényes képviselője, hozzátartozója panasza kivizsgálását kéri, annak előterjesztésétől számított 8 napon belül.
- Kötelező összehívni az ülést a fórum bármely tagjának szóbeli vagy írásbeli javaslatára. A javaslatnak tartalmaznia kell a megtárgyalandó napirendet.
- Az ülésen elhangzottakról jegyzőkönyvet kell készíteni, amely összefoglalóan tartalmazza az ott megfogalmazott lényeges megállapításokat, javaslatokat, véleményeket.
- A jegyzőkönyvet a fórum tagjai írják alá.

- Jogorvoslat

A gyermekek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviselői fórumnál az alábbiakban:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról 15 napon belül.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, vagy a megyei gyámhivatalhoz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

- Az érdekképviselői fórum tagságának megszűnése:
 - tag lemondásával ill. halálával,
 - tag visszahívásával,
 - intézményi jogviszony megszűnésével.

20. Záradék:

Jelen szakmai program 2020. szeptember 1-től hatályos.

A program évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve intézményi működési változások esetén felülvizsgálandó.

Az intézmény dolgozói a program mellékletét képező megismerési záradék aláírásával igazolják a szakmai program ismeretét.

Sajószöged, 2020. 06. 01.

Alvay Éva

Intézményvezető

dr. György Mihály

Fenntartó

21. Megismerési nyilatkozat

A Sajószögedi Zöld Sziget Bölcsőde szakmai programjában foglaltakat megismertem.

Tudomásul veszem, hogy az abban leírtakat a munkám során köteles vagyok betartani.

Név	Feladat, hatáskör	Dátum	Aláírás
AKVAI EVA	bölcsődvezető	2020.09.01.	Akai E
POCSINÉ PÁNDUR CSILLA	kisgyermeknevelő	2020.09.01.	Pocsiné Pándur Csilla
PÓCSI SÁNDOR	diák	2020.09.01.	Pócsi Sándor
KATONA MONIKA	kisgyermeknevelő	2020.09.01.	Katona M
REPÁSI GABRIELLA	kisgyermeknevelő	2020.09.01.	Repási Gabriella
SÁNDOR P. V. ZSÓFIA	diák	2020.09.01.	Sándor P. V. Zsófia
PÓCSI KATALIN	kisgyermeknevelő	2020.09.01.	Pócsi Katalin
SÁNDOR KATALIN	diák	2021.08.01.	Sándor Katalin